

KÖZÚTI KÖZLEKEDÉS

Magyarországi közutak:

- országos közutak hossza 31 805 km;
- ebből 8 745 km a főhálózat része;
- ebből 2 347 km az európai úthálózat része.

A gyorsforgalmi úthálózat (autópályák, autótutak) hossza 1 366 km.

A helyi közutak hossza 167 407 km.

A helyi közlekedés adatai Magyarországon:

- 92 településen van helyi buszjárat;
- 4 városban közlekedik villamos;
- 3 városban van trolibusz.

A helyi személyszállítás

- 55 százaléka buszon;
- 22 százaléka villamoson (és fogaskerekűn);
- 15 százaléka metrón (és földalattin);
- 4 százaléka trolibuszon;
- 3 százaléka HÉV-en történik.

Az Európai Unióban a 2011. évi személyszállítási teljesítmény 6571 milliárd utaskilométer volt.

Magyarországon a közösségi helyközi személyszállítás teljesítménye 2012-ben 23,3 milliárd utaskilométer volt.

A kormány [T/7401.](#) számú törvényjavaslata – egyebek között – a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvényt kívánja módosítani. A törvényjavaslat célja a közösségi jognak való megfelelés a közúti járművek tekintetében. Jelen háttéranyag elsősorban a közúti közlekedés és szállítás magyarországi jellemzőivel, főbb ismérveivel foglalkozik.

A közúti közlekedés és szállítás főbb jellemzői

Magyarországon az áruszállítás és személyszállítás túlnyomórészt országos és helyi közutakon zajlik. A KSH 2014. évre vonatkozó adatai szerint az **áruszállítási** teljesítmény a következőképpen oszlott meg: **68 százaléka közúti**, 18 százaléka vasúti, 11 százaléka csővezetékes, a fennmaradó 3,3 százaléka pedig vízi szállítás volt. A közúti közlekedés több mint kétharmados súlya a közeljövőben sem fog változni, annak ellenére, hogy az Európai Unió közlekedéspolitikai stratégiája szerint a tagállamoknak a fenntartható fejlődés jegyében a nagyobb távolságokon a környezetkímélőbb közlekedési módokra kellene áttérni ([KSH/2013](#)).

Megnevezés	Teljesítmény, milliárd árutonna-kilométer	A teljesítmény alakulása, előző év = 100,0	A nemzetközi forgalom részaránya, %
Vasúti	10,1	104,1	80,0
Közúti	37,5	104,7	74,3
Belvízi	1,8	94,1	99,2
Csővezetékes	5,8	101,9	68,0
Összesen	55,3	103,9	75,5

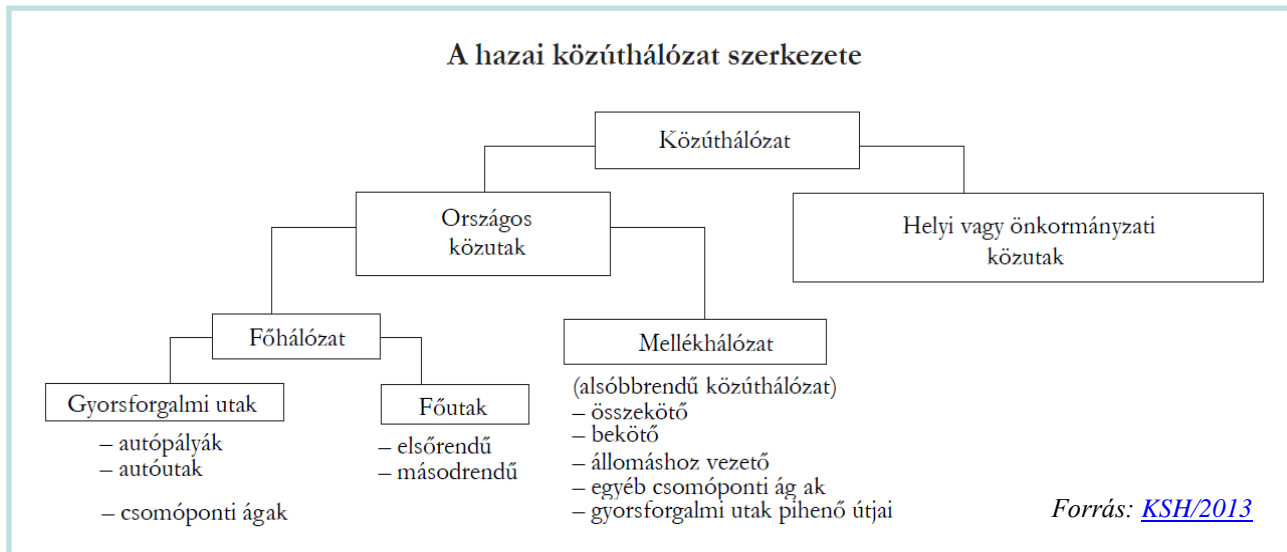
Forrás: Magyarország számokban, [2014, KSH](#)

A közutakon történő **helyközi személyszállítás** Magyarországon szintén növekvő tendenciát mutat. A négyféle közlekedési mód közül az autóbuszos utazások 2014-ben az összes utaskilométer-teljesítmény 51 százalékát tették ki. 31 százalékkal a vasúti személyszállítás állt a második helyen, azt követte a repülőgépes utazás 17 százalékkal, és végül a hajózás 1 százalékkal.

A **Nemzeti Közlekedési Hatóság (NKH)** feladata a hazai biztonsági és környezetvédelmi előírások betartásának felügyelete, továbbá az európai rendeleteknek való megfelelés biztosítása. Főbb szempontok:

- a közlekedési szolgáltatók közötti egyenlő versenyfeltételek,
- a szakma gyakorlásához való jog,
- a munkakörülmények és
- a járművekre vonatkozó műszaki szabványok biztosítása.

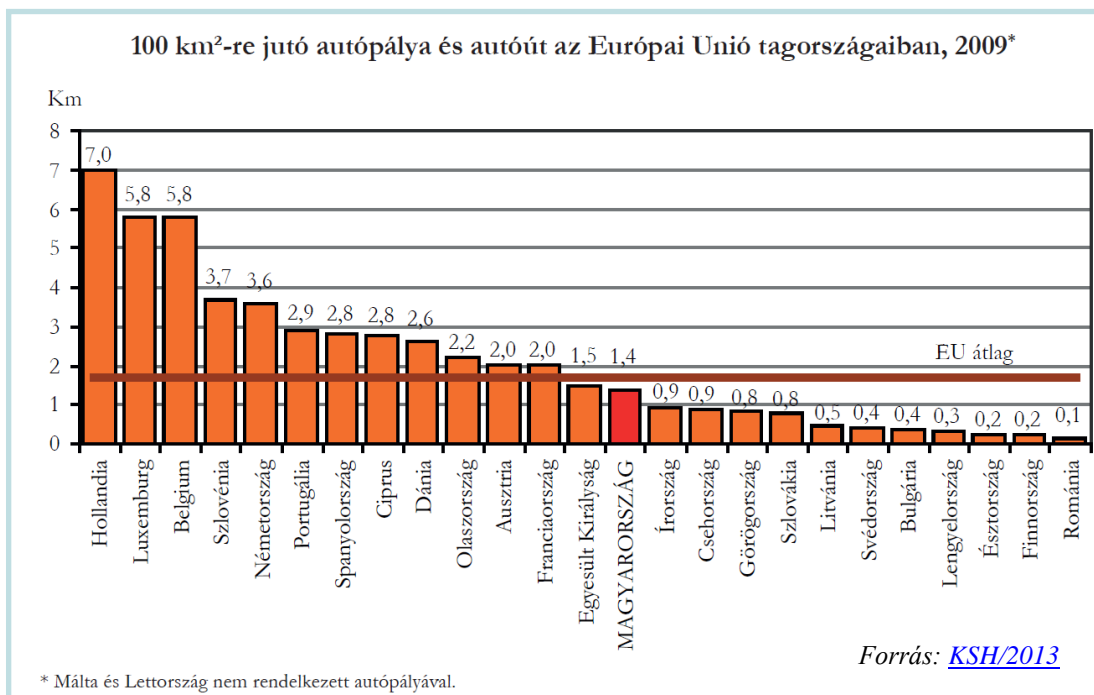
MAGYARORSZÁG KÖZÚTHÁLÓZATA

Magyarország úthálózatát közutak és magánutak alkotják. A közutak állami, illetve önkormányzati tulajdonban vannak. 2015. június 1-én (a Magyar Közút Nonprofit Zrt. [adatai](#) szerint) az országos közúthálózat hossza 31 805 km volt. A **helyi közutak** hossza 167 407 km. Az ország teljes közúti forgalmának mintegy 75 százaléka az országos közúthálózaton folyik. Az országos közutakból 8 745 km a **főhálózat**, melyből 2 347 km az **európai úthálózat** része.

Az **autópályákból** és **autóutakból** álló **gyorsforgalmi** úthálózat hossza, 1 366 km, autópálya csomóponti ágakkal együtt pedig 1 804 km.

2009-ben az EU 27 tagállama közül Magyarország rendelkezett a negyedik legsűrűbb úthálózattal (211 km közút/100 km²). Az autópályák és autóutak sűrűségét tekintve Magyarország a középmezőnyben helyezkedett el.

NEMZETKÖZI KÖZLEKEDÉSI FOLYOSÓK

Közös európai közlekedéspolitikáról az 1957-es Római Szerződés óta beszélhetünk. Az egységes európai piac létrejöttéhez szükséges volt a megfelelő közlekedési infrastruktúra kialakítása, ami magába foglalta a személyek és áruk hatékony és biztonságos szállítását, segítve ezzel a gazdasági növekedést és a versenyképesség erősödését.

1989-ben, a Strasbourgi csúcstalálkozón fogadták el a Transzeurópai hálózatok alapelveit (Trans-European Network – TEN).

1992-ben, a Maastrichti szerződésben foglalták egységes jogi keretek közé a távolsági személy- és áruszállítás gerinchálózatát, a [TEN-T](#).

Páneurópai Közlekedési Értekezletek:

I. 1991. Prága: közös közlekedési infrastruktúrára vonatkozó koncepció.

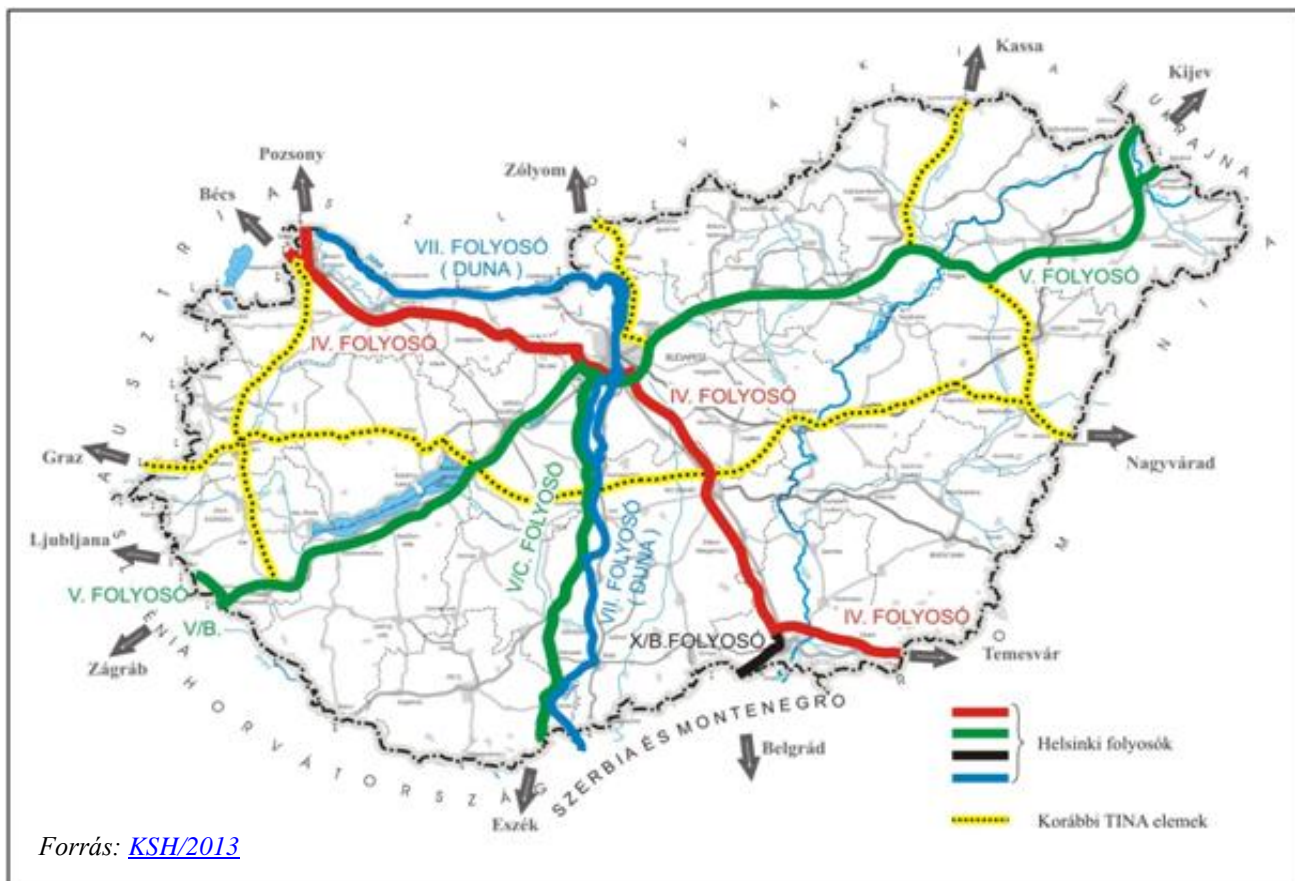
II. 1994. Kréta: Páneurópai hálózat létrehozása. Ez magába foglalja az EU tagállamait és a kelet-európai harmadik országokat összekötő útvonalakat.

III. 1997. Helsinki: a Helsinki-folyosók kijelölése.

Magyarország területén négy Helsinki-folyosó halad át, a IV., az V., a VII. és a X.

A közös közlekedéspolitika fejlesztéséhez megfogalmazott feladatok – a 2011. évi [Fehér könyvben](#)

- integrált közlekedési hálózatok kiépítése;
- kombinált áru fuvarozási (multi-modális) csomópontok létrehozása;
- a 2004 óta csatlakozott országok infrastruktúrájának fejlesztése;
- kutatás, innováció és beruházások az olajfüggőség nélküli közlekedésért.

A KÖZLEKEDÉSI ÁGAZAT AZ EU-BAN

Az Európai Unió gazdasági teljesítményében a közlekedési szektor jelentős mértékben vesz részt. A 28 tagállamot tekintve a bruttó hozzáadott érték 4,9 százaléka (562 milliárd euró) itt keletkezett 2013-ban. A foglalkoztatottak száma a szektorban 11 millió fő (a foglalkoztatottak 5,3 százaléka). (Európai Bizottság, [Statisztikai Zsebkönyv](#), 2015)

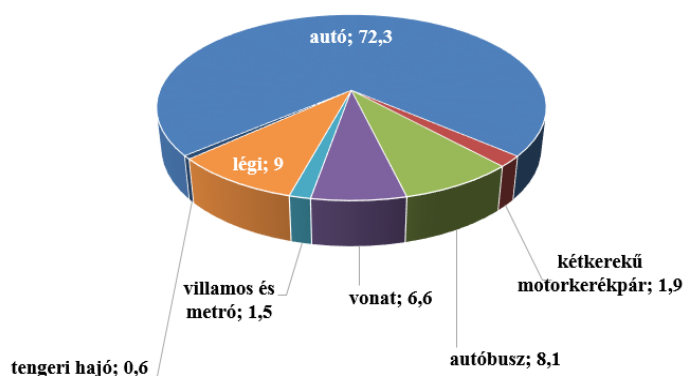
Személyszállítás

2013-ban egy uniós állampolgár átlagosan 12 700 kilométert utazott az EU területén. Ez magában foglalja a helyközi és helyi utazásokat is. A megtett útvonal 72,3 százalékát autóval tették meg. A további közlekedési módok részaránya: repülőgép 9%, autóbusz 8,1%, vonat 6,6%, kétkerekű motorkerékpár 1,9%, villamos és metró 1,5%, tengeri hajó 0,6%.

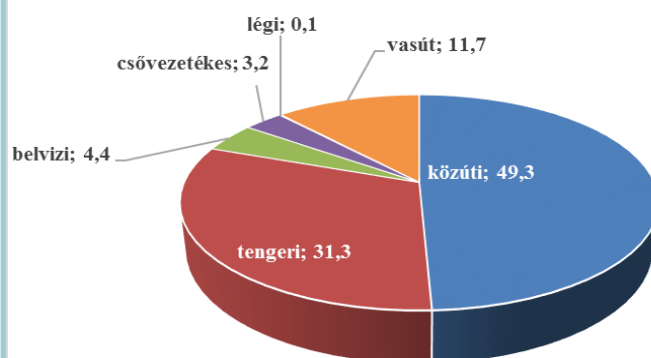
Áruszállítás

2013-ban az áruszállítás közel fele közúton történt (49,3%), ezt követi a vasút (11,7%) a tengeri (31,3%), majd a belvízi szállítás (4,4%) és a csővezeték (3,2%). A legkisebb arányban a légi áru fuvarozás szerepel, (0,1%).

Személyszállítás az EU-ban (%), 2013

Áruszállítás az EU-ban (%), 2013

Források:

- [2015. évi LXXXVII. törvény](#) az egyes közlekedéssel összefüggő törvények módosításáról
- [1988. évi I. törvény](#) a közúti közlekedésről
- Az EP és a Tanács [167/2013/EU rendelete](#) a mezőgazdasági és erdészeti járművek jóváhagyásáról és piacfelügyeletéről
- Az EP és a Tanács [168/2013/EU rendelete](#) a két- vagy háromkerekű járművek, valamint a négykerekű motorkerékpárok jóváhagyásáról és piacfelügyeletéről
- [Közlekedéspolitika](#). Európai Bizottság, 2014
- [Az Európai Közlekedés Számokban](#) – Statistical Pocketbook 2015, Európai Bizottság
- [Fehér könyv](#) – „Útiter az egységes európai közlekedési térség megvalósításához”
- [Magyar Közút Nonprofit Zrt.](#)
- [A közúti közlekedés területi jellemzői](#), KSH, 2013. augusztus
- Magyarország, 2014. KSH. 2015.

Készítette: Horváth Irén
Képviselői Információs Szolgálat
E-mail: infoszolg@parlament.hu

ORSZÁGGYŰLÉS HIVATALA
KÖZGYŰJTEMÉNYI ÉS KÖZMŰVELŐDÉSI IGAZGATÓSÁG

Internet: www.parlament.hu/infoszolg
Intranet: intra.parlament.hu/infoszolg/
Tel.: (1) 441-4529; (1) 441-6486